

MEĐUNARODNI STANDARD ZA TERAPIJSKA IZUZEĆA

(Originalni tekst na engleskom jeziku nalazi se na zvaničnoj internetskoj stranici Svjetske antidoping organizacije WADA <https://www.wada-ama.org/>
Ovaj neslužbeni prijevod teksta koristi se samo za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.)

Međunarodni standard za terapijska izuzeća

Međunarodni standard za terapijska izuzeća *Svjetskog antidoping kodeksa* je obavezni *međunarodni standard* koji je kreiran kao dio svjetskog antidoping programa. Kreiran je u saradnji s *Potpisnicima*, vladajućim tijelima i drugim relevantnim zainteresiranim stranama.

Međunarodni standard za terapijska izuzeća prvi put je usvojen 2004. godine i stupio je na snagu u januaru 2005. godine. Vremenom je mijenjan šest puta; prvi put je stupio na snagu u januaru 2009, drugi put u januaru 2010, treći put u januaru 2011, četvrti put u januaru 2015, peti put u januaru 2016, šesti put u januaru 2019. godine. Revidirana verzija usvojena je od strane Izvršnog odbora *WADA-e* na Svjetskoj konferenciji o doping u sportu u Katovicama, 7. novembra 2019. godine, a na snazi je od 1. januara 2021. godine.

Objavljuje:

Svjetska antidoping agencija
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec
Canada H4Z 1B7

www.WADA-ama.org

Telefon: +1 514 904 9232
Faks: +1 514 904 8650
E-mail: code@WADA-ama.org

SADRŽAJ

PRVI DIO: UVOD, ODREDBE KODEKSA, ODREDBE MEĐUNARODNIH STANDARDA I DEFINICIJE.....	4
1.0 Uvod i područje djelovanja.....	4
2.0 Odredbe Kodeksa.....	4
3.0 Definicije i tumačenje.....	4
DRUGI DIO: STANDARDI I POSTUPCI ZA ODOBRAVANJE TUE.....	10
4.0 Dobijanje TUE-a.....	10
5.0 Obaveze antidoping organizacija vezane za TUE.....	12
6.0 Postupak podnošenja zahtjeva za TUE.....	15
7.0 Postupak priznavanja TUE-a.....	17
8.0 Revizija odluke o TUE od strane WADA-e.....	18
9.0 Povjerljivost informacija.....	19
DODATAK 1: GRAFIKON ČLANA 4.4 KODEKSA.....	21

PRVI DIO: UVOD, ODREDBE *KODEKSA*, ODREDBE *MEĐUNARODNIH STANDARDA I DEFINICIJE*

1.0 Uvod i područje djelovanja

Međunarodni standard za terapijska izuzeća je obavezni *Međunarodni standard* koji je kreiran kao dio svjetskog antidoping programa.

Svrha *Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća* je utvrditi (a) uslove koje je potrebno zadovoljiti kako bi *terapijsko izuzeće* (ili *TUE*) bilo odobreno, a kojima se dozvoljava prisustvo *zabranjene supstance* u uzorku *sportiste* ili *korištenje od strane sportiste* ili *pokušaj korištenja od strane sportiste*, *posjedovanje i/ili primjena* ili *pokušaj primjene zabranjene supstance* ili *zabranjene metode* u terapijske svrhe; (b) odgovornosti koje snose *antidoping organizacije* prilikom donošenja i objave odluka o *TUE*; (c) postupak slanja zahtjeva *sportiste* za *TUE*; (d) postupak priznavanja *TUE sportisti* koji mu je odobrila jedna *antidoping organizacija* od strane druge *antidoping organizacije*; (e) postupak revizije odluka o *TUE* od strane *WADA-e*; i (f) stroge odredbe o povjerljivosti koje se primjenjuju na proces vezan za *TUE*.

Termini korišteni u ovom *Međunarodnom standardu*, koji su definirani termini iz *Kodeksa*, pisani su kurzivom. Termini koji se koriste u ovom ili nekom drugom međunarodnom standardu su podvučeni.

2.0 Odredbe *Kodeksa*

Sljedeći članovi *Kodeksa* iz 2021. godine od neposredne su važnosti za *Međunarodni standard za terapijska izuzeća*; mogu se naći i u samom *Kodeksu*:

- *član 4.4 Kodeksa – Terapijska izuzeća (TUE)*,
- *odredba Kodeksa 13.4 – Žalbe na odluke kojima se odobrava ili uskraćuje TUE.*

3.0 Definicije i tumačenje

3.1 Termini definirani *Kodeksom* iz 2021. godine koji se koriste u *Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća*

ADAMS: Internetska baza podataka koja služi za unos, čuvanje, razmjenu i obavještanje, dizajnirana tako da pomogne učesnicima i *WADA-i* u njihovim antidoping aktivnostima, a da u isto vrijeme zaštiti privatnost podataka u skladu s odgovarajućim propisima.

Primjena: Omogućavanje, snabdijevanje, nadgledanje, stvaranje uslova ili drugo učestvovanje u korištenju ili pokušaju korištenja zabranjene supstance ili zabranjene metode od strane drugog lica. Međutim, ova definicija ne obuhvata aktivnosti dobronamjernog medicinskog osoblja, uključujući i davanje zabranjene supstance ili zabranjene metode u opravdane terapijske svrhe ili iz drugih prihvatljivih razloga i ne obuhvata aktivnosti koje uključuju zabranjene supstance koje nisu zabranjene izvan takmičenja, osim ukoliko okolnosti u cjelini pokazuju da zabranjene supstance nisu namijenjene za stvarne i legalne terapijske svrhe ili su namijenjene poboljšanju sportskih izvedbi.

Nepovoljan analitički nalaz: Izvještaj laboratorije ili nekog drugog od strane *WADA* akreditiranog tijela u kome se, u skladu s *Međunarodnim standardom za laboratorije*, utvrđuje da je u uzorku pronađeno prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera ili dokazuje korištenje zabranjene metode.

Antidoping organizacija: WADA ili potpisnik koji je odgovoran za donošenje pravila za pokretanje, izvršenje i provođenje bilo kog dijela procesa doping kontrole. Tu spadaju, naprimjer, Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet, drugi organizatori velikih sportskih događaja koji provode testiranje na svojim događajima, međunarodni savezi i nacionalne antidoping organizacije.

Sportista: Bilo koje lice koje se takmiči u sportu na međunarodnom nivou (kako je definirao međunarodni savez) ili na nacionalnom nivou (kako je definirala svaka nacionalna antidoping organizacija). Antidoping organizacija ima diskrecijsko pravo da primijeni antidoping pravila i na sportiste koji nisu sportisti međunarodnog nivoa niti sportisti nacionalnog nivoa, i na taj način ih podvede pod definiciju "sportiste". Kada je riječ o sportistima koji nisu međunarodnog niti nacionalnog nivoa, antidoping organizacija ima diskrecijsko pravo da: provede ograničen broj testiranja ili uopće ne vrši testiranje; analizira uzorke na manji broj zabranjenih supstanci u odnosu na kompletne analize; zahtijeva limitirane podatke o lokaciji ili ih uopće ne zahtijeva; ne zahtijeva unaprijed podnošenje zahtjeva za TUE. Međutim, ako dođe do kršenja antidoping pravila iz člana 2.1, 2.3 ili člana 2.5 od strane sportiste nad kojim je antidoping organizacija izabrala da ima nadležnost za testiranje, a koji se ne takmiči na međunarodnom ili nacionalnom nivou, već u nižem nivou, mjere koje su utvrđene u Kodeksu moraju biti primijenjene. Za potrebe člana 2.8 i člana 2.9 i u cilju pružanja antidoping informacija i edukacije, sportisti su sva lica koja se takmiče u sportu i u nadležnosti su potpisnika, vlade ili drugih sportskih organizacija koje prihvataju Kodeks.

[Komentar na Sportista: Pojedinci koji učestvuju u sportu mogu se razvrstati u jednu od pet kategorija: 1) sportisti međunarodnog nivoa, 2) sportisti nacionalnog nivoa, 3) pojedinci koji nisu međunarodnog ili nacionalnog nivoa ali nad kojima je međunarodni savez ili nacionalna antidoping organizacija izabrala da ima nadležnost, 4) rekreativni sportisti i 5) pojedinci nad kojima nijedan međunarodni savez ili nacionalna antidoping organizacija nema, ili nije odlučila da ima nadležnost. Svi sportisti na međunarodnom ili nacionalnom nivou podliježu antidoping pravilima iz Kodeksa, s tačnim definicijama međunarodnog i nacionalnog nivoa koje će biti izložene u antidoping pravilima međunarodnih saveza i nacionalnih antidoping organizacija.]

Pokušaj: Namjerna aktivnost koja predstavlja suštinski korak u postupanju usmjerenom ka činjenju kršenja antidoping pravila. Međutim, neće se smatrati da je počinjeno kršenje antidoping pravila isključivo na osnovi pokušaja da se počinji kršenje, u slučaju da lice odustane od pokušaja prije nego što ga otkrije treća strana koja ne učestvuje u pokušaju.

CAS: Sportski arbitražni sud.

Kodeks: Svjetski antidoping kodeks.

Takmičenje: Pojedinačna trka, utakmica, meč, igra ili sportsko nadmetanje. Naprimjer, košarkaška utakmica ili olimpijsko finale u trci na 100 metara. Za etapne trke i druga sportska nadmetanja u kojima se pobjednik proglašava na dnevnom nivou ili nekom drugom učestalošću, razlika između takmičenja i sportskog događaja bit će ona koja je predviđena pravilima nadležnog međunarodnog saveza.

Sportski događaj: Niz pojedinačnih takmičenja koja se odvijaju zajedno i upravlja im jedno tijelo (npr. olimpijske igre, svjetska prvenstva ili panameričke igre).

Na takmičenju: Period koji počinje u 23.59 sati na dan prije takmičenja u kome sportista treba da učestvuje do kraja tog takmičenja i procesa prikupljanja uzorka u vezi s tim takmičenjem. Međutim, WADA za određeni sport može da odobri alternativnu definiciju ako

međunarodni savez pruži uvjerljivo opravdanje da je za njen sport neophodna drugačija definicija; nakon takvog WADA odobrenja, alternativna definicija će važiti za sve organizatore *velikih sportskih događaja* u tom određenom sportu.

[Komentar za Na takmičenju: Postojanje općeprihvaćene definicije za period Na takmičenju omogućava veću harmonizaciju među sportistima u svim sportovima, eliminira ili smanjuje konfuziju među sportistima oko relevantnog vremenskog okvira za testiranje na takmičenju, izbjegava nenamjerne nepovoljne analitičke nalaze između takmičenja tokom sportskog događaja i pomaže u sprečavanju bilo kakve potencijalne koristi u pogledu poboljšanja izvedbe u takmičarskom razdoblju usljed korištenja supstanci izvan takmičenja.]

Međunarodni sportski događaj: Sportski događaj ili takmičenje u kome je Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet, međunarodni savez, organizator velikog sportskog događaja, ili neka druga međunarodna sportska organizacija tijelo koje upravlja tim događajem ili imenuje tehničko osoblje za taj događaj.

Sportista međunarodnog nivoa: Sportista koji učestvuje u sportu na međunarodnom nivou, onako kako je to definirano od strane svakog međunarodnog saveza posebno, u skladu s Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

[Komentar na Sportista međunarodnog nivoa: U skladu s Međunarodnim standardima za testiranje i istrage, međunarodni savez ima pravo da samostalno odredi kriterije koje će koristiti da klasificira sportiste međunarodnog nivoa, npr. prema rezultatima, učestvovanju u određenim međunarodnim sportskim događajima, prema tipu licence itd. Međutim, kriteriji moraju biti objavljeni u jasnoj i konciznoj formi, tako da sportisti mogu da brzo i lako utvrde kada postaju klasificirani kao sportisti međunarodnog nivoa. Naprimjer, ako kriteriji uključuju takmičenje na određenim međunarodnim sportskim događajima, onda međunarodni savez mora objaviti listu tih međunarodnih sportskih događaja.]

Međunarodni standard: Standardi koje je usvojila WADA u cilju pružanja podrške Kodeksu. Usklađenost s *međunarodnim standardima* (nasuprot nekim drugim standardima, praksi ili procedurama) bit će dovoljan uslov da se konstatira da su procedure utvrđene *međunarodnim standardima* pravilno provedene. *Međunarodni standardi* će uključivati i bilo koji *tehnički dokument*, izdat u skladu s *međunarodnim standardima*.

Organizatori velikih sportskih događaja: Kontinentalne asocijacije *nacionalnih olimpijskih komiteta* i druge multisportske međunarodne organizacije koje imaju funkciju upravnog tijela bilo kog kontinentalnog, regionalnog ili drugog *međunarodnog sportskog događaja*.

Nacionalna antidoping organizacija: Tijelo koje svaka zemlja odredi za nosioca osnovnih prava i odgovornosti i koje na nacionalnom nivou usvaja i provodi antidoping pravila, rukovodi prikupljanjem *uzoraka*, postupa s rezultatima testiranja i vodi proces *postupanja s rezultatima*. Ako nadležni javni organi nisu imenovali to tijelo, nacionalna *antidoping organizacija* će biti *nacionalni olimpijski komitet* zemlje ili tijelo koje on odredi.

Sportista nacionalnog nivoa: Sportista koji učestvuje u sportu na nacionalnom nivou, onako kako je to definirano od strane svake nacionalne *antidoping organizacije* posebno, u skladu s Međunarodnim standardima za *testiranje* i istragu.

Izvan takmičenja: Bilo koji period koji nije *na takmičenju*.

Posjedovanje: Stvarno, fizičko *posjedovanje*, ili indirektno *posjedovanje* (koje će biti utvrđeno samo ako *lice* ima isključivu kontrolu ili namjerava da uspostavi kontrolu nad *zabranjenom supstancom* ili *zabranjenom metodom* ili nad prostorijama u kojima se nalazi

zabranjena supstanca ili zabranjena metoda); pod uslovom da će, ako lice nema isključivu kontrolu nad *zabranjenom supstancom ili zabranjenom metodom* ili nad prostorijama u kojima se nalazi *zabranjena supstanca ili zabranjena metoda*, indirektno *posjedovanje* biti utvrđeno jedino u slučaju da je lice znalo za postojanje *zabranjene supstance ili zabranjene metode* i imalo namjeru da njima raspolaže. Pod uslovom, međutim, da neće biti ustanovljeno kršenje antidoping pravila isključivo na osnovi *posjedovanja* ako je, prije nego što dobije bilo kakvo obavijest da je počinilo kršenje antidoping pravila, *lice* poduzelo konkretne mjere koje pokazuju da *lice* nikada nije namjeravalo da posjeduje *zabranjene supstance i metode* i da se odreklo dotadašnjeg *posjedovanja zabranjene supstance i metode* konkretnim prijavljivanjem *antidoping organizaciji*. Bez obzira na navedeno u ovoj definiciji, kupovina (uključujući elektronska ili druga sredstva) *zabranjene supstance ili zabranjene metode* predstavlja *posjedovanje* od strane *lica* koje kupuje.

[Komentar na Posjedovanje: Prema ovoj definiciji, anabolički steroidi koji budu pronađeni u automobilu sportiste predstavljaju kršenje, osim ako sportista dokaže da je neko drugi koristio automobil; u tom slučaju, antidoping organizacija mora da utvrdi da je sportista, iako nije bio jedina osoba koja je koristila taj automobil, znao za anaboličke steroide i namjeravao da njima raspolaže. Slično tome, u slučaju da su anabolički steroidi pronađeni u ormariću za lijekove koji je pod zajedničkom kontrolom sportiste i supružnika, antidoping organizacija mora utvrditi da je sportista znao da su anabolički steroidi u ormariću i da je sportista namjeravao da njima raspolaže. Čin kupovine zabranjene supstance, sam po sebi, predstavlja posjedovanje, čak i tamo gdje, naprimjer, proizvod ne stigne, bude primljen od strane nekog drugog, ili poslat na adresu trećeg lica.]

Lista zabranjenih sredstava: Lista na kojoj su navedene *zabranjene supstance i zabranjene metode*.

Zabranjena metoda: Bilo koja metoda koja je navedena kao takva na *Listi zabranjenih sredstava*.

Zabranjena supstanca: Supstanca ili klasa supstanci, koja je kao takva navedena na *Listi zabranjenih sredstava*.

Rekreativni sportista: Fizičko *lice* koje je tako definirano od strane odgovarajuće nacionalne *antidoping organizacije*; pod uslovom da izraz ne uključuje lice koje je u periodu od pet godina prije nego što je počinilo bilo koje kršenje antidoping pravila, bilo *sportista* međunarodnog nivoa (kao što je definirano od svakog međunarodnog saveza u skladu s Međunarodnim standardom za *testiranje* i istrage) ili *sportista* nacionalnog nivoa (kao što je definirano od svake nacionalne *antidoping organizacije* u skladu s Međunarodnim standardom za *testiranje* i istrage), predstavljalo bilo koju zemlju na međunarodnom *sportskom događaju* u otvorenoj ("otvoreno" u sportu predstavlja da se na tom takmičenju može takmičiti bilo koji *sportista* bez obzira je li amater ili profesionalac) kategoriji ili bilo uključeno u bilo koju registriranu test grupu ili drugu test grupu kojom upravlja bilo koji međunarodni savez ili nacionalna *antidoping organizacija*.

[Komentar na Rekreativni sportista: Izraz "otvorena kategorija" podrazumijeva isključivanje takmičenja koje je ograničeno na mlađe kategorije ili starosne grupe.]

Postupanje s rezultatima: Proces koji obuhvata vremenski okvir počevši od obavijesti u skladu s članom 5. Međunarodnog standarda za postupanje rezultatima, ili u određenim slučajevima (npr. atipični nalaz, biološki pasoš *sportiste*, propust vezan za podatke o lokaciji) od poduzetih koraka prije obavještanja, a koji su izričito predviđeni u članu 5. Međunarodnog standarda za postupanje s rezultatima, pa kroz proces sve do konačnog završetka postupka, uključujući završetak postupka saslušanja na prvoj instanci ili

rješavanja žalbe (ako je uložena žalba).

Uzorak: Bilo koji biološki materijal prikupljen u svrhu *doping kontrole*.

[Komentar na Uzorak: Postojalo je mišljenje da je prikupljanje krvnih uzoraka u suprotnosti s vjerovanjima određenih vjerskih ili kulturnih grupa. Utvrđeno je da ne postoji osnova za takvu tvrdnju.]

Testiranje: Dijelovi procesa *doping kontrole* koji uključuju *plan rasporeda testiranja*, prikupljanje *uzoraka*, rukovanje *uzorcima* i transport *uzoraka* do laboratorije.

Terapijsko izuzeće (TUE): *Izuzeće za terapijsku upotrebu omogućava sportisti, čiji zdravstveni problem to zahtijeva, da koristi zabranjenu supstancu ili zabranjenu metodu, ali samo ako su ispunjeni uslovi iz člana 4.4 i Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća.*

Korištenje: Primjena, unošenje, ubrizgavanje ili konzumiranje na bilo koji način *zabranjene supstance* ili *zabranjene metode*.

WADA: Svjetska antidoping agencija

3.2 Termini definirani u *Međunarodnom standardu za zaštitu privatnosti i ličnih informacija*

Lični podaci: Podaci, uključujući bez ograničenja osjetljive lične podatke, koji se odnose na identificiranog sudionika ili sudionika kojega je moguće identificirati ili se odnose na druge osobe čiji podaci se obrađuju isključivo u kontekstu antidoping aktivnosti *antidoping organizacije*.

[Komentar na Lični podaci: Podrazumijeva se da lični podaci uključuju, ali nisu ograničeni na podatke vezane uz ime sportiste, datum rođenja, kontakte i pripadnost sportskim udruženjima, lokaciju, određena terapijska izuzeća (ako postoje), rezultate antidoping testova i postupanje s rezultatima (uključujući disciplinska saslušanja, žalbe i sankcije). Lični podaci, također, uključuju lične podatke i kontakt podatke takvih osoba, kao što su medicinski stručnjaci i druge osobe koje rade sa sportistom, liječe ili pomažu sportisti u kontekstu antidoping aktivnosti. Takvi podaci su lični podaci i regulira ih ovaj međunarodni standard tokom čitavog trajanja njihove obrade, nezavisno od toga je li relevantni pojedinac i dalje angažiran u organiziranom sportu.]

Obrada (i srodne riječi: obrađivati i obrađen): Prikupljanje, zadržavanje, skladištenje, objavljivanje, prijenos, prenošenje, dopunjavanje, brisanje ili korištenje ličnih informacija na drugi način.

3.3 Dodatni definirani pojmovi specifični za *Međunarodni standard za terapijska izuzeća*:

Terapijski: Onaj koji se odnosi na liječenje zdravstvenog problema lijekovima ili metodama; ili izlječenje ili pomoć u izlječenju.

Odbor za terapijska izuzeća (ili "TUEC"): Vijeće koje je osnovala organizacija za borbu protiv dopinga za razmatranje zahtjeva za terapijska izuzeća.

Odbor za terapijska izuzeća WADA-e: Vijeće kojeg je osnovala WADA za reviziju odluka o terapijskim izuzećima ostalih antidoping organizacija.

3.4 Tumačenje:

- 3.4.1** Službeni tekst Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća bit će objavljen na engleskom i francuskom jeziku. U slučaju konflikta u značenju između engleske i francuske verzije, engleska verzija će biti mjerodavna.
- 3.4.2** Kao i Kodeks, Međunarodni standard za terapijska izuzeća napisan je uz uvažavanje principa proporcionalnosti, ljudskih prava i drugih primjenjivih pravnih principa. U tom svjetlu će biti tumačen i primjenjivan.
- 3.4.3** Komentari koji se odnose na određene odredbe Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća bit će korišteni kao smjernice za njegovo tumačenje.
- 3.4.4** Osim ako nije drugačije navedeno, referiranja na odredbe i članove su referiranja na odredbe i članove Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća.
- 3.4.5** Ako se u Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća koristi izraz „dani“, znači 'kalendarski dani', osim ako nije drugačije određeno.
- 3.4.6** Dodaci Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća imaju isti obavezujući status kao i ostatak ovog međunarodnog standarda.

DRUGI DIO: STANDARDI I POSTUPCI ZA ODOBRAVANJE TUE

4.0 Dobijanje TUE-a

- 4.1** *Sportista* koji mora koristiti zabranjene supstance ili zabranjene metode u terapijske svrhe mora podnijeti zahtjev i dobiti TUE na osnovi člana 4.2 prije korištenja ili posjedovanja supstance ili metode koja je predmet zahtjeva.

Ipak, *sportista* može retroaktivno podnijeti zahtjev za TUE (ali se još uvijek moraju ispuniti uslovi iz člana 4.2) ako se primijeni jedan ili bilo koji od sljedećih principa:

- a) hitan slučaj ili hitno liječenje zdravstvenog problema bilo je neophodno;
- b) nije bilo dovoljno vremena, mogućnosti ili drugih izuzetnih okolnosti koje su spriječile *sportistu* da podnese (ili za TUEC da razmotri) zahtjev za TUE prije prikupljanja uzorka;
- c) zbog postavljanja određenih sportova kao prioriteta na nacionalnom nivou, nacionalna *antidoping organizacija sportiste* nije odobrila ili tražila od *sportiste* da podnese zahtjev za potencijalni TUE (pogledati komentar na član 5.1);
- d) ako nacionalna antidoping organizacija izabere da uzme uzorak od *sportiste* koji nije *sportista* međunarodnog nivoa ili *sportista* nacionalnog nivoa, a taj *sportista* koristi zabranjene supstance ili zabranjene metode u terapijske svrhe, *antidoping organizacija* mora odobriti *sportisti* da podnese zahtjev za retroaktivni TUE; ili
- e) *sportista* je koristio zabranjene supstance ili metode izvan takmičenja iz terapijskih razloga zabranjenu supstancu koja je samo zabranjena na takmičenju.

[Komentar na odredbe 4.1(c), (d) i (e): Tim sportistima se strogo preporučuje da imaju pripremljen i spreman nalaz kojim demonstriraju ispunjavanje uslova za TUE, kako je predviđeno članom 4.2, u slučaju da je aplikacija za TUE neophodna nakon prikupljanja uzorka.]

[Komentar na odredbu 4.1(e): Ovo zahtijeva upućivanje na situacije kada, zbog terapijskih razloga, sportista izvan takmičenja koristi supstancu koja je zabranjena samo na takmičenju, ali postoji rizik da će supstanca ostati u njihovom sistemu i na takmičenju. U takvim situacijama, antidoping organizacija mora dozvoliti sportisti da podnese zahtjev za retroaktivni TUE (kada sportista nije unaprijed podnio zahtjev). Ovo, također, zahtijeva sprečavanje antidoping organizacija od procjenjivanja zahtjeva za TUE unaprijed, što ne mora biti neophodno.]

- 4.2** Sportisti se može odobriti terapijsko izuzeće ako (i samo ako) može dokazati, pri vaganju vjerovatnoće, da je zadovoljen svaki od sljedećih uslova:

- a) Zabranjena supstanca ili zabranjena metoda u pitanju su potrebne za liječenje dijagnosticiranog zdravstvenog problema za koje postoji propratni relevantan klinički dokaz.

[Komentar na odredbu 4.2(a): Korištenje zabranjene supstance ili zabranjene metode može biti dio neophodnih dijagnostičkih ispitivanja prije nego liječenje per se.]

- b) Terapijsko korištenje zabranjene supstance ili zabranjene metode vrlo vjerovatno neće, pri utvrđivanju stepena vjerovatnoće, dodatno poboljšati sportski rezultat više od onoga što bi se očekivalo povratkom sportiste u normalno zdravstveno stanje nakon liječenja zdravstvenog problema.

[Komentar na odredbu 4.2(b): Normalno zdravstveno stanje sportiste će se morati odrediti na individualnoj osnovi. Normalno zdravstveno stanje određenog sportiste je stanje kada je sportista potpuno zdrav i osjeća se tako, osim kada ima zdravstveni problem i zbog toga traži TUE.]

- c) Zabranjena supstanca ili zabranjena metoda je naznačena terapija za navedeni zdravstveni problem i nema razumne dozvoljene terapijske alternative.

[Komentar na odredbu 4.2(c): Ljekar mora objasniti zašto je odabrani tretman bio najpogodniji, npr. na osnovi iskustva, profila nuspojava ili drugih medicinskih opravdanja, kada je primjenjivo, geografski specifične medicinske prakse, i mogućnosti da se pristupi lijeku. Nadalje, nije uvijek neophodno pokušati i ne uspjeti s alternativnim tretmanom prije korištenja zabranjene supstance ili zabranjene metode.]

- d) Neophodnost za korištenje zabranjene supstance ili zabranjene metode nije posljedica, potpuno ili djelimično, prethodnog korištenja (bez TUE) supstance ili metode koja je bila tada zabranjena.

[Komentar na član 4.2: WADA-ina dokumenta pod nazivom "TUE smjernice za ljekare", koje se mogu naći na internetskoj stranici WADA-e trebali bi se koristiti kao pomoć u primjeni ovih kriterija kada su u pitanju određeni zdravstveni problemi.]

Odobrovanje TUE je zasnovano isključivo na razmatranju kriterija propisanih članom 4.2. Njime se ne razmatra je li zabranjena supstanca ili zabranjena metoda klinički najpodobnija ili sigurna, ili je li njeno korištenje legalno pod bilo kojom nadležnošću.

Kada Odbor za TUE međunarodnog saveza ili organizatora velikog sportskog događaja odlučuje da li priznati ili ne priznati TUE koji je odobrila druga antidoping organizacija (pogledati član 7), i kada WADA vrši reviziju odluke da odobri (ili da ne odobri) TUE (pogledati član 8), pitanje će biti isto kao da Odbor za TUE razmatra zahtjev za TUE na osnovi člana 6, tj. je li sportista pokazao, na osnovi vaganja vjerovatnoće, da je ispunjen svaki od uslova iz člana 4.2?]

- 4.3** U izuzetnim situacijama i bez obzira na bilo kakve druge odredbe u ovom Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća, sportista može podnijeti zahtjev za dobijanje i dobiti retroaktivno odobrenje za korištenje zabranjene supstance ili zabranjene metode u terapijske svrhe ako bi, uzimajući u obzir svrhu Kodeksa, bila očigledna nepravda da mu se dodijeli retroaktivni TUE. Antidoping organizacija može odobriti zahtjev sportiste za retroaktivni TUE za sportiste međunarodnog nivoa i nacionalnog nivoa u skladu s ovim članom samo uz prethodno odobrenje WADA-e (a WADA ima potpuno diskrecijsko pravo da odobri ili odbije odluku ove antidoping organizacije).

Za sportiste koji nisu sportisti međunarodnog nivoa niti sportisti nacionalnog nivoa, relevantna antidoping organizacija može odobriti zahtjev sportiste za retroaktivni TUE na osnovi ovog člana, a da ne mora prethodno konsultirati WADA-u; međutim, WADA može bilo kada revidirati odluku

antidoping organizacije da dodijeli retroaktivni TUE na osnovi ovog člana, i može na osnovi svog apsolutnog diskrecionog prava, složiti se s odlukom ili donijeti suprotnu odluku.

Svaka odluka koju donese WADA i/ili antidoping organizacija na osnovi ovog člana može biti predmetom osporavanja bilo kao odbrana u postupku za kršenje antidoping pravila bilo putem žalbe, ili na drugi način.

Sve odluke antidoping organizacije na osnovi ovog člana 4.3, bilo da se radi o odobravanju bilo odbijanju TUE, moraju biti prijavljene putem ADAMS-a u skladu s članom 5.5.

[Komentar na član 4.3: Da bi se izbjegla sumnja, retroaktivna dozvola može biti odobrena na osnovi člana 4.3 čak i ako uslovi u članu 4.2 nisu ispunjeni (iako će ispunjavanje tih uslova biti značajno razmotreno). Drugi relevantni faktori mogu uključivati razloge zašto sportista nije unaprijed podnio zahtjev, iskustvo sportiste, je li sportista naveo korištenje supstance u obrascu doping kontrole, i nedavno istjecanje TUE-a sportiste. Pri donošenju odluke, WADA se može, po svom nahođenju, konsultirati s članom WADA-inog TUEC-a.]

5.0 Obaveze antidoping organizacija vezane za TUE

- 5.1** Član 4.4 Kodeksa precizira (a) koje su antidoping organizacije nadležne za donošenje odluka o terapijskom izuzeću; (b) način priznavanja i poštivanja tih odluka o terapijskom izuzeću od strane ostalih organizacija za borbu protiv dopinga, i (c) kada se odluke o terapijskom izuzeću mogu revidirati i/ili postojati mogućnost žalbe.

[Komentar na član 5.1: Pogledati Dodatak 1 za grafikon sa sažetkom ključnih dijelova člana 4.4 Kodeksa.

Ako zahtjevi i imperativi nacionalne politike nacionalne agencije za borbu protiv dopinga zahtijevaju davanje prioriteta određenim sportovima nad drugim sportovima u svom planu rasporeda testiranja (kako je navedeno u odredbi 4.4.1 Međunarodnog standarda za testiranje i istrage), nacionalna antidoping organizacija može odbiti razmatranje prijave za TUE sportista koji se bave nekim ili svim sportovima niskog prioriteta, ali u tom slučaju mora dozvoliti takvim sportistima od kojih je naknadno prikupljen uzorak da se prijave za retroaktivni TUE. Nacionalna antidoping organizacija objavit će sve takve politike na svojoj internetskoj stranici za dobro svih time obuhvaćenih sportista.

Odredba 4.4.2 Kodeksa precizira nadležnost nacionalne antidoping organizacije za donošenje odluka o terapijskom izuzeću za sportiste koji se ne takmiče na međunarodnom nivou. U slučaju spora o tome koja antidoping organizacija treba razmotriti zahtjev za TUE sportistu koji se ne takmiči na međunarodnom nivou, odluku donosi WADA. WADA-ina odluka će biti konačna i na nju se ne može žaliti.]

- 5.2** Da bi se izbjegla sumnja, kada nacionalna antidoping organizacija odobri TUE sportisti, taj TUE je važeći na nacionalnom nivou na općoj osnovi i ne treba dobiti službeno priznanje drugih nacionalnih antidoping organizacija prema članu 7.0 (naprimjer, nacionalna antidoping organizacija odobri TUE sportisti koji se kasnije takmiči ili trenira u zemlji u kojoj nadležnost ima druga nacionalna antidoping organizacija, taj TUE će biti važeći ako sportistu bude testirala takva druga nacionalna antidoping organizacija).

- 5.3 Svaka nacionalna *antidoping organizacija*, međunarodni savez i organizator velikog sportskog događaja moraju formirati TUEC da razmotre hoće li zahtjevi za odobravanje ili priznavanje TUE ispunjavati uslove propisane članom 4.2.

[Komentar na član 5.3: Da bi se izbjegla sumnja, ispunjavanje uslova propisanih članom 4.1 i 4.3 može odrediti relevantna antidoping organizacija uz konsultacije s člano(vima)m TUEC-a.

Dok organizator velikog sportskog događaja može odabrati da prizna terapijska izuzeća koja su otprije važeća, mora postojati mehanizam za sportiste koji učestvuju na sportskom događaju da dobiju novi TUE ako se ukaže potreba. Organizator velikog sportskog događaja odlučuje o tome da li da formira svoj vlastiti TUEC u ove svrhe ili da radije povjeri taj zadatak trećem licu putem ugovora. Cilj u svakom slučaju je da se omogući da sportisti koji se takmiče na takvim sportskim događajima imaju mogućnost da brzo i efikasno dobiju TUE prije nego što se počnu takmičiti.]

- a) TUEC mora uključivati najmanje tri ljekara s iskustvom u njezi i liječenju sportista i s dobrim poznavanjem kliničke i sportske medicine. U slučajevima u kojima je potrebna određene stručnost (naprimjer, za sportiste s invaliditetom, kada su supstanca ili metoda u vezi s invaliditetom sportiste) najmanje jedan član Odbora za terapijska izuzeća mora imati takvo stručno znanje. Jedan (1) ljekar član će biti predsjednik TUEC-a.
- b) Da bi se osigurala nepristranost odluka, svi članovi TUEC-a moraju potpisati izjavu o sukobu interesa i povjerljivosti (urnek izjave dostupan je na WADA-inoj internetskoj stranici).

- 5.4 Svaka nacionalna *antidoping organizacija*, međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja definirat će jasan postupak slanja zahtjeva odboru za terapijska izuzeća (TUEC) za TUE koji zadovoljava uslove ovog Međunarodnog standarda. Također, mora objaviti detalje tog postupka (najmanje) objavom podataka na istaknutom mjestu na svojoj internetskoj stranici i poslati te podatke WADA-i. WADA može objaviti te iste podatke na svojoj internetskoj stranici.

- 5.5 Svaka nacionalna *antidoping organizacija*, međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja mora odmah poslati izvještaj (na engleskom ili francuskom jeziku) o svim odlukama svog TUEC-a kojima odobrava ili odbija TUE i svim odlukama o priznavanju ili odbijanju priznavanja odluka o TUE drugih organizacija za borbu protiv dopinga, putem sistema ADAMS ili drugog sistema koji je odobrila WADA. Odluka kojom se odbija TUE će uključiti objašnjenje razloga za odbijanje. U pogledu odobrenih terapijskih izuzeća, podaci u izvještaju će uključivati (na engleskom ili francuskom jeziku):

- a) je li sportisti odobreno da retroaktivno podnese zahtjev za TUE na osnovi člana 4.1 i objašnjenje razloga zašto, ili – je li sportisti dozvoljeno da podnese zahtjev i da je odobren retroaktivni TUE na osnovi člana 4.3 i objašnjenje i razlog/-zi zašto;
- b) odobrene supstance ili metode, dozu/-e, učestalost i način odobrene primjene, trajanje TUE i bilo koje uslove koje je potrebno zadovoljiti u vezi s TUE; i
- c) obrazac zahtjeva za terapijsko izuzeće i relevantne kliničke podatke kojima se utvrđuje da su uslovi odredbe 4.2. zadovoljeni u vezi s takvim terapijskim izuzećem (pristup istom imat će samo WADA, nacionalna *antidoping organizacija sportiste* i međunarodni savez i

organizator velikog *sportskog događaja* koji organizira događaj u kojem se *sportista* želi takmičiti).

[Komentar na član 5.5: *Antidoping organizacije* mogu obrazac zahtjeva za *TUE* prevesti na druge jezike, ali originalni tekst na engleskom ili francuskom jeziku mora ostati na obrascu, i engleski ili francuski prijevod sadržaja mora biti dostavljen.

Kompletna medicinska dokumentacija, uključujući dijagnostičko testiranje, laboratorijske rezultate i vrijednosti mora biti dostavljena, ali ne mora biti prevedena na francuski ili engleski jezik. Međutim, prevedeni sažetak ključnih informacija (uključujući ključno dijagnostičko testiranje) mora biti unesen u ADAMS s dovoljno informacija da se jasno uspostavi dijagnoza. Strogo se preporučuje da sažetak pripremi ljekar ili drugo lice s adekvatnim medicinskim znanjem da bi se jasno razumjele i sumirale medicinske informacije. Relevantna antidoping organizacija ili WADA mogu tražiti detaljniji/potpuni prijevod, po zahtjevu.]

- 5.6 Kada nacionalna *antidoping organizacija* sportisti odobri *TUE*, ona *sportistu* mora u pismenoj formi upozoriti (a) da *TUE* vrijedi samo za takmičenja na nacionalnom nivou i (b) da ako se *sportista* počne takmičiti na međunarodnom nivou ili učestvuje u međunarodnom *sportskom događaju*, takav *TUE* neće vrijediti, osim ako ga ne prizna relevantni međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja u skladu s članom 7.0. Nakon toga, nacionalna *antidoping organizacija* mora pomoći sportisti da utvrdi treba li predati terapijsko izuzeće na odobrenje međunarodnom savezu ili organizatoru velikih sportskih događaja te usmjeravati i podržati *sportistu* kroz proces priznavanja.
- 5.7 Svaki međunarodni savez i organizator velikih sportskih događaja mora objaviti i ažurirati obavijest (najmanje objavom na istaknutom mjestu na svojoj internetskoj stranici i slanjem WADA-i) koja jasno definira (1) koji sportisti u njegovoj nadležnosti mu se moraju prijaviti za *TUE* i kada; (2) koje odluke o *TUE* ostalih *antidoping organizacija* će automatski priznati vezano uz takve zahtjeve, u skladu s članom 7.1(a); i (3) koje odluke o *TUE* ostalih *antidoping organizacija* mu se moraju predati na priznavanje u skladu odredbom 7.1(b).
- 5.8 Ako nacionalna *antidoping organizacija* odobri *TUE* sportisti i *sportista* kasnije postane *sportista* međunarodnog nivoa ili se takmiči na međunarodnom *sportskom događaju*, *TUE* neće biti važeći osim ako i sve dok međunarodni savez prizna taj *TUE* u skladu s članom 7.0. Ako međunarodni savez dodijeli *TUE* sportisti i *sportista* se nakon toga takmiči na međunarodnom *sportskom događaju* koji je organizirao organizator velikog *sportskog događaja*, *TUE* neće biti važeći osim ako i sve dok organizator velikog *sportskog događaja* ne prizna taj *TUE* u skladu s članom 7.0. Kao rezultat, ako međunarodni savez ili organizator velikog *sportskog događaja* (kako je primjenjivo) odbije priznati taj *TUE*, onda (na osnovi prava *sportiste* na reviziju i žalbu) na taj *TUE* se ne može osloniti kasnije da bi se opravdalo prisustvo, korištenje, posjedovanje ili primjena zabranjene supstance ili zabranjene metode spomenute u *TUE* u odnosu na međunarodni savez ili organizatora velikog *sportskog događaja*.

6.0 Postupak podnošenja zahtjeva za TUE

- 6.1** *Sportista* kojem je potreban TUE treba podnijeti zahtjev što je prije moguće. Za supstance zabranjene samo *na takmičenju sportista* bi trebao podnijeti zahtjev za TUE najmanje trideset (30) dana prije njegovog sljedećeg takmičenja, osim ako nije u pitanju hitan slučaj ili izuzetne okolnosti.
- 6.2** *Sportista* treba da podnese zahtjev svojoj nacionalnoj *antidoping organizaciji*, međunarodnom savezu i/ili organizatoru velikog *sportskog događaja* (kako je primjenjivo), koristeći postojeći obrazac za podnošenje zahtjeva za TUE. *Antidoping organizacije* moraju omogućiti da obrazac zahtjeva koji žele da sportisti koriste može biti dostupan za preuzimanje na njihovim internetskim stranicama. Obrazac mora biti kreiran na osnovi urneka "TUE obrasca zahtjeva" dostupnog na internetskoj stranici WADA-e. *Antidoping organizacije* mogu izmijeniti urnek ako trebaju uključiti dodatne zahtjeve zbog informacija, ali se niti jedan paragraf niti stav ne smiju ukloniti.

[Komentar na član 6.2: U određenim situacijama sportista može da ne zna kojoj nacionalnoj antidoping organizaciji treba podnijeti zahtjev za TUE. U određenim situacijama, sportisti trebaju konsultirati nacionalnu antidoping organizaciju zemlje sportske organizacije za koju se takmiče (ili koje su član ili čiju imaju licencu), da odrede potpadaju li pod nadležnost odobravanja TUE te nacionalne antidoping organizacije, u skladu s njihovim pravilima.

Ako ta antidoping organizacija odbije da procijeni zahtjev za TUE zato što sportista ne potpada pod njihovu nadležnost za TUE, sportista treba provjeriti antidoping pravila nacionalne antidoping organizacije zemlje u kojoj žive (ako su drukčija).

Ako sportista, ipak, ne potpada pod nadležnost za TUE antidoping organizacije, sportista onda treba provjeriti antidoping pravila antidoping organizacije zemlje u kojoj je državljanin (ako je različita od one u kojoj se takmiči ili živi).

Sportisti mogu kontaktirati gore navedene nacionalne antidoping organizacije za pomoć u određivanju da li ta nacionalna antidoping organizacija ima nadležnost za TUE. U slučaju da nijedna od gore navedenih nacionalnih antidoping organizacija nema nadležnost za TUE, kada postoji nepovoljan analitički nalaz, sportisti treba normalno dozvoliti da podnese zahtjev za retroaktivni TUE antidoping organizaciji koja ima nadležnost za postupanje s rezultatima. Također pogledati grafikon sa sažetkom "Kome podnijeti zahtjev?" u medicinskom dijelu internetske stranice WADA-e.]

- 6.3** *Sportista* može podnijeti zahtjev samo jednoj (1) *antidoping organizaciji* za TUE za korištenje iste zabranjene supstance ili zabranjene metode za isti zdravstveni problem. *Sportista* ne može imati više od jednog TUE istovremeno za istu zabranjenu supstancu ili zabranjenu metodu za isti zdravstveni problem (svaki novi TUE poništava prethodni TUE, koji treba otkazati relevantna *antidoping organizacija*).
- 6.4** *Sportista* treba podnijeti zahtjev za TUE relevantnoj *antidoping organizaciji* putem ADAMS-a ili na neki drugi način koji je precizirala ta *antidoping organizacija*. Obrazac mora potpisati ljekar koji liječi *sportistu* i uz obrazac mora biti pridodana potpuna historija bolesti, uključujući dokumentaciju ljekara koji je postavio dijagnozu (kada je moguće) i rezultate svih ispitivanja, laboratorijskih testova i slika koje se odnose na zahtjev.

[Komentar na član 6.4: Podaci koji se šalju vezano uz dijagnozu i liječenje moraju se zasnivati na WADA-inim relevantnim dokumentima koji su postavljeni na internetskoj stranici WADA-e.]

- 6.5** *Sportista* mora imati kompletnu kopiju zahtjeva za *TUE* i svih poslanih materijala i podataka radi potkrepljenja takvog zahtjeva.
- 6.6** *TUEC* će razmatrati zahtjev za *TUE* samo nakon prijema pravilno popunjenog obrasca zahtjeva, uz priložene sve relevantne dokumente. Nepotpune prijave će se vraćati sportisti kako bi ih dopunio i ponovno poslao.
- 6.7** Odbor za terapijska izuzeća može zatražiti od *sportiste* ili njegovog ljekara bilo koje dodatne informacije, ispitivanja ili snimke ili druge informacije koje smatra potrebnima kako bi razmotrio zahtjev *sportiste*; i/ili može tražiti pomoć nekog drugog medicinskog ili naučnog stručnjaka kako to smatra prikladnim.
- 6.8** *Sportista* snosi sve troškove nastale prilikom zahtjeva za *TUE* i dopune istog po zahtjevu *TUEC*-a.
- 6.9** *TUEC* će odlučiti o tome da li odobriti ili odbiti zahtjev što je prije moguće, a obično (tj. osim ako ne postoje izvanredne okolnosti) ne kasnije od dvadeset jednog (21) dana nakon primitka potpunog zahtjeva. Kada je zahtjev za *TUE* podnesen u razumno vrijeme prije *sportskog događaja*, *TUEC* se mora potruditi da donese odluku prije početka *sportskog događaja*.
- 6.10** *TUEC* mora svoju odluku sportisti dostaviti pisanim putem i ona mora biti dostupna *WADA*-i i drugim *antidoping organizacijama* putem *ADAMS*-a u skladu s članom 5.5.
- 6.11** Svaki *TUE* mora imati određeno trajanje po odluci *TUEC*-a, i nakon isteka trajanja odluka automatski prestaje važiti. Ako *sportista* mora nastaviti koristiti zabranjenu supstancu ili zabranjenu metodu nakon datuma isteka, on/ona mora poslati zahtjev za novi *TUE* prije isteka datuma prestanka važenja i to da postoji dovoljno vremena da se donese odluka prije isteka datuma važenja prethodnog *TUE*.

[Komentar na član 6.11: Tamo gdje je primjenjivo, dužina trajanja TUE treba biti određena prema WADA-inim dokumentima pod nazivom "TUE smjernice za ljekare".]

- 6.12** *TUE* će biti povučen prije isteka datuma ako *sportista* na vrijeme ne ispuni bilo koje zahtjeve ili uslove koje je odredila *antidoping organizacija* koja odobrava *TUE*. Alternativno, *TUE* može poništiti i *WADA* nakon revizije ili žalbe.
- 6.13** Kada se nepovoljan analitički nalaz izda nedugo nakon isteka *TUE* za zabranjenu tvar u pitanju ili njegovog povlačenja ili poništavanja, *antidoping organizacija* koja provodi početnu reviziju nepovoljnog analitičkog nalaza u skladu s odredbom 5.1.1.1 Međunarodnog standarda za postupanje s rezultatima će razmotriti je li nalaz konzistentan s korištenjem zabranjene supstance prije isteka, povlačenja ili poništavanja *TUE*. Ako je to slučaj, takvo korištenje (i bilo koja prisutnost zabranjene tvari u uzorku *sportiste* kao rezultat toga) neće se smatrati kršenjem antidoping pravila.
- 6.14** U slučaju da, nakon što mu je *TUE* odobren, sportisti treba značajno drugačija doza, učestalost, način ili trajanje primjene zabranjene supstance ili zabranjene metode se značajno razlikuju od one precizirane u *TUE*, *sportista* mora podnijeti zahtjev za novi *TUE*. Ako prisustvo, korištenje, posjedovanje ili primjena zabranjene supstance ili zabranjene metode nisu dosljedne s uslovima odobrenog *TUE*, činjenica da *sportista* ima *TUE* neće spriječiti donošenje odluke o počinjenom kršenju antidoping pravila.

[Komentar na član 6.14: Priznaje se da za određena zdravstvena stanja, doze mogu varirati, pogotovo za vrijeme ranih faza uspostavljanja režima liječenja ili kod stanja kao što je inzulin-ovisni dijabetes. Na takva odstupanja treba se računati u TUE. Međutim, u slučaju da se nije računalo na promjene u datom TUE, sportista mora kontaktirati relevantnu antidoping organizaciju da bi odredio je li potreban novi TUE.]

7.0 Postupak priznavanja TUE-a

7.1 Odredba Kodeksa 4.4 od *antidoping organizacija* zahtijeva priznavanje TUE-a drugih *antidoping organizacija* kako bi se zadovoljili uslovi člana 4.2. Stoga, ako *sportista* koji postaje subjekt uslova za TUE međunarodnog saveza ili organizatora velikih sportskih događaja već posjeduje TUE, neće predavati zahtjev za novi TUE međunarodnom savezu ili organizatoru velikih sportskih događaja. Umjesto toga:

a) Međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja mogu postaviti obavijest o tome da će automatski priznati odluke o TUE donesene u skladu s članom 4.4 Kodeksa (ili određene kategorije takvih odluka, npr. one odluke koje su donijele određene *antidoping organizacije* ili one koje se odnose na pojedinačne zabranjene supstance), pod uslovom da su takve odluke o TUE objavljene u skladu s odredbom 5.5. Ako TUE *sportiste* spada u kategoriju onih koja se automatski priznaju na taj način u vrijeme odobravanja TUE, *sportista* ne mora poduzimati daljnje radnje.

[Komentar na odredbu 7.1(a): Kako bi se smanjilo opterećenje sportiste, preporučuje se automatsko priznavanje odluka o terapijskom izuzeću nakon što su one objavljene u skladu s članom 5.5. Ako međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja ne želi automatski priznati sve takve odluke, on treba automatski priznati što je više takvih odluka moguće, npr. objavom popisa antidoping organizacija čije odluke o TUE će automatski priznavati, i/ili popisa onih zabranjenih supstanci za koje će automatski priznavati TUE. Objavit će ih na isti način kako je definirano odredbom 5.4, tj. obavijest mora biti istaknuta na internetskoj stranici međunarodnog saveza i poslana WADA-i i nacionalnim antidoping organizacijama.]

b) U nedostatku takvih automatskih priznanja, *sportista* će poslati zahtjev za priznavanje TUE međunarodnom savezu ili *organizatoru velikih sportskih događaja* u pitanju ili putem sistema ADAMS ili na drugi način kako je taj međunarodni savez ili organizator velikih sportskih događaja naveo. Uz zahtjev je potrebno priložiti kopiju TUE i originalni obrazac zahtjeva za TUE te prateće materijale navedene u članu 6.4 (osim ako je *antidoping organizacija* koja je odobrila TUE već stavila TUE i prateće materijale na raspolaganje putem sistema ADAMS, u skladu s odredbom 5.5).

7.2 Nepotpuni zahtjevi za priznavanje TUE bit će vraćeni sportisti kako bi ih dopunio i ponovo poslao. *Dodatno, Odbor za terapijska izuzeća (TUEC)* može zatražiti od *sportiste* ili njegovog ljekara bilo koje dodatne informacije, ispitivanja ili snimke ili druge informacije koje smatra potrebnima kako bi razmotrio zahtjev *sportiste* za TUE; *i/ili* može tražiti pomoć nekog drugog medicinskog ili naučnog *stručnjaka* kako smatra prikladnim.

7.3 *Sportista* snosi sve troškove nastale prilikom zahtjeva za TUE i dopune istog po zahtjevu TUEC-a.

7.4 TUEC će odlučiti o tome da li odobriti ili odbiti zahtjev za TUE što je prije moguće, a obično (tj. osim ako ne postoje izvanredne okolnosti) ne kasnije od dvadeset jednog (21) dana nakon prijema potpunog zahtjeva. Kada je zahtjev za TUE podnesen u razumno vrijeme

prije *sportskog događaja* TUEC se mora potruditi da donese odluku prije početka *sportskog događaja*.

- 7.5 TUEC mora svoju odluku *sportisti* dostaviti pisanim putem i ona mora biti dostupna WADA-i i drugim *antidoping organizacijama* putem ADAMS-a. Odluka o nepriznavanju TUE mora uključivati objašnjenje razloga nepriznavanja.
- 7.6 Ako međunarodni savez odluči da testira *sportistu* koji nije *sportista međunarodnog nivoa*, mora priznati TUE koji je odobrila nacionalna *antidoping organizacija sportiste*, osim ako se od *sportiste* traži da podnese zahtjev za priznavanje TUE na osnovi članova 5.8 i 7.0, tj. zato što se *sportista* takmiči na međunarodnom nivou.

8.0 Revizija odluke o TUE od strane WADA-e

- 8.1 Odredba 4.4.6 Kodeksa propisuje da WADA, u određenim slučajevima, mora provesti reviziju odluka o TUE međunarodnih saveza i da može provesti reviziju ostalih odluka o TUE, u svakom slučaju kako bi odredila jesu li uslovi članova 4.1 i 4.2 zadovoljeni. U vezi s uslovima iz člana 4.2, WADA će za provođenje takvih revizija osnovati odbor za terapijska izuzeća WADA-e (WADA TUEC) koji zadovoljava uslove definirane članom 5.3. U vezi s uslovima iz člana 4.1, WADA može izvršiti reviziju tih odluka (o kojoj se može, po vlastitom nahođenju, konsultirati s članom(članovima) WADA TUEC-a).
- 8.2 Svaki zahtjev za reviziju mora se poslati WADA-i u pisanoj formi uz plaćenu naknadu koju je odredila WADA, kao i kopije svih podataka definiranih članom 6.4 (ili, u slučaju revizije odluke o odbijanju TUE, sve podatke koje je *sportista* poslao vezano uz originalni zahtjev za TUE). Zahtjev je potrebno kopirati strani čija odluka će biti predmetom revizije i sportisti (ako on ne traži reviziju).
- 8.3 Ako se zahtjev odnosi na reviziju odluke o TUE za koju WADA nije obavezna provesti reviziju, WADA će obavijestiti *sportistu* čim bude moguće nakon prijema zahtjeva o tome hoće li ili neće izvršiti reviziju odluke o TUE. Bilo koja odluka WADA-e o tome da ne izvrši reviziju odluke o TUE je konačna i ne podliježe žalbi. Međutim, i dalje postoji mogućnost žalbe na odluku o terapijskom izuzeću, kako je definirano u odredbi 4.4.7 Kodeksa.
- 8.4 Ako se zahtjev odnosi na reviziju odluke o TUE međunarodnog saveza za koju je WADA obavezna provesti reviziju, WADA može usprkos tome vratiti odluku međunarodnom savezu (a) radi objašnjenja (naprimjer, ako razlozi nisu jasno definirani u odluci); i/ili (b) na ponovno razmatranje od strane međunarodnog saveza (naprimjer, ako je TUE odbijen samo zbog nepostojanja medicinskih testova ili drugih podataka koji su potrebni kako bi se dokazalo zadovoljavanje uslova odredbe 4.2).

[Komentar na član 8.4: Ako međunarodni savez odbije priznati TUE koji je odobrila nacionalna antidoping organizacija samo zato što medicinski testovi ili druge informacije potrebne za demonstriranje da bi se dokazalo zadovoljenje uslova člana 4.2, to pitanje ne treba slati WADA-i. Umjesto toga, dokumentacija se treba kompletirati i ponovo poslati međunarodnom savezu.]

- 8.5 Ako se zahtjev za reviziju prosljedi WADA TUEC-u, WADA TUEC može tražiti dodatne podatke od *antidoping organizacije* i/ili *sportiste*, uključujući dodatne studije kako je opisano u članu 6.7 i/ili može tražiti pomoć drugog medicinskog ili naučnog stručnjaka kako smatra prikladnim.
- 8.6 WADA će poništiti odobrenje bilo kojeg TUE-a koji ne zadovoljava uslove člana 4.1 i 4.2

(kako je primjenjivo). Ako je *TUE* koji je poništen bio potencijalni *TUE* (za razliku od retroaktivnog *TUE*), takvo poništavanje stupit će na snagu onog datuma koji odredi *WADA* (ne ranije od datuma obavijesti *WADA*-e sportisti). Poništenje se neće primjenjivati retroaktivno i rezultati sportiste prije takve obavijesti se ne diskvalificiraju. Međutim, ako je poništeni *TUE* retroaktivan, poništenje će također biti retroaktivno.

- 8.7** *WADA* će poništiti bilo koju odluku o odbijanju *TUE* gdje *TUE* zadovoljava uslove odredbe 4.1, tj. odobrit će *TUE*.
- 8.8** Ako *WADA* provodi reviziju odluke međunarodnog saveza koja mu je prosljeđena u skladu s odredbom 4.4.3 Kodeksa (tj. obavezna revizija), *WADA* može tražiti od *antidoping organizacije* koja „izgubi” reviziju (tj. *antidoping organizacije* sa čijim stavom se ne slaže) da (a) nadoknadi troškove naknade za podnošenje zahtjeva strani koja je prosljedila odluku *WADA*-i (kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju); i/ili (b) plati *WADA*-i troškove nastale u pogledu te revizije, do razmjera koje ne pokriva takva naknada.
- 8.9** Ako *WADA* poništi odluku o *TUE*, koju je *WADA* odlučila revidirati prema vlastitoj odluci, *WADA* može tražiti od *antidoping organizacije* koja je donijela odluku da *WADA*-i plati troškove nastale u pogledu te revizije.
- 8.10** Ako je primjenjivo, *WADA* će neodložno poslati obrazloženu *WADA TUEC*-a sportisti i njegovoj nacionalnoj organizaciji za borbu protiv dopinga i međunarodnom savezu (i, kako je primjenjivo u pojedinačnom slučaju, organizatoru velikih sportskih događaja).

9.0 Povjerljivost informacija

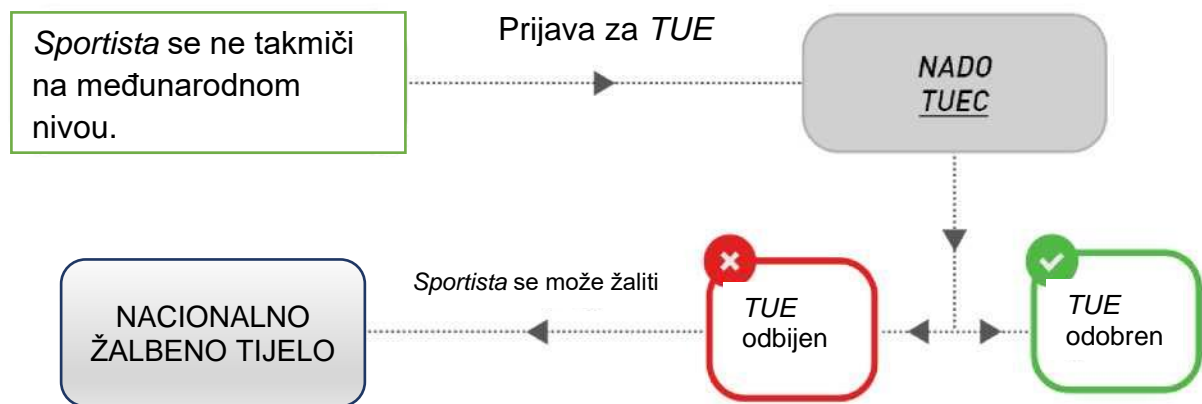
- 9.1** Prikupljanje, pohranjivanje, obrada, objava i zadržavanje ličnih podataka za vrijeme postupka procesa vezanog za *TUE antidoping organizacija* i *WADA*-e, moraju se vršiti u skladu s Međunarodnim standardom za zaštitu privatnosti i ličnih podataka. *Antidoping organizacije* će osigurati da imaju validnu pravnu nadležnost ili osnovu za takvu obradu, u skladu s *Međunarodnim standardom za zaštitu privatnosti i ličnih podataka* i primjenjivih zakona.
- 9.2** *Antidoping organizacije* će pisanim putem poslati sljedeće informacije *sportistima* kao i druge relevantne informacije u skladu s članom 7.1 *Međunarodnog standarda* za zaštitu privatnosti i ličnih podataka u vezi sa slanjem zahtjeva za odobravanje ili priznanje *TUE*:
- svi podaci koji se odnose na zahtjev će se proslijediti članovima svih *TUEC*-a s nadležnosti u skladu s ovim Međunarodnim standardom, da bi izvršili reviziju predmeta i, ako je potrebno, drugim nezavisnim medicinskim i naučnim stručnjacima i svom neophodnom osoblju (uključujući osoblje *WADA*-e) uključenom u upravljanje, reviziju ili žalbu na prijave za terapijska izuzeća;
  - sportista* mora ovlastiti svoga ljekara da *TUEC*-u, po zahtjevu, pošalje bilo kakve informacije o zdravstvenom stanju koje taj *TUEC* smatra neophodnim da bi razmotrio i odlučio po zahtjevu *sportiste*; i
  - odluku po zahtjevu svim *antidoping organizacijama* s nadležnošću testiranja i/ili nadležnošću postupanja s rezultatima nad *sportistom*.

[Komentar na član 9.2: Kada se *antidoping organizacije* oslanjaju na dozvolu *sportiste* o obradi ličnih podataka u vezi s *TUE* postupkom, *sportista* koji podnosi zahtjev za *TUE* će poslati pisano odobrenje s tačnom naznakom da je za navedenu *antidoping organizaciju*.]

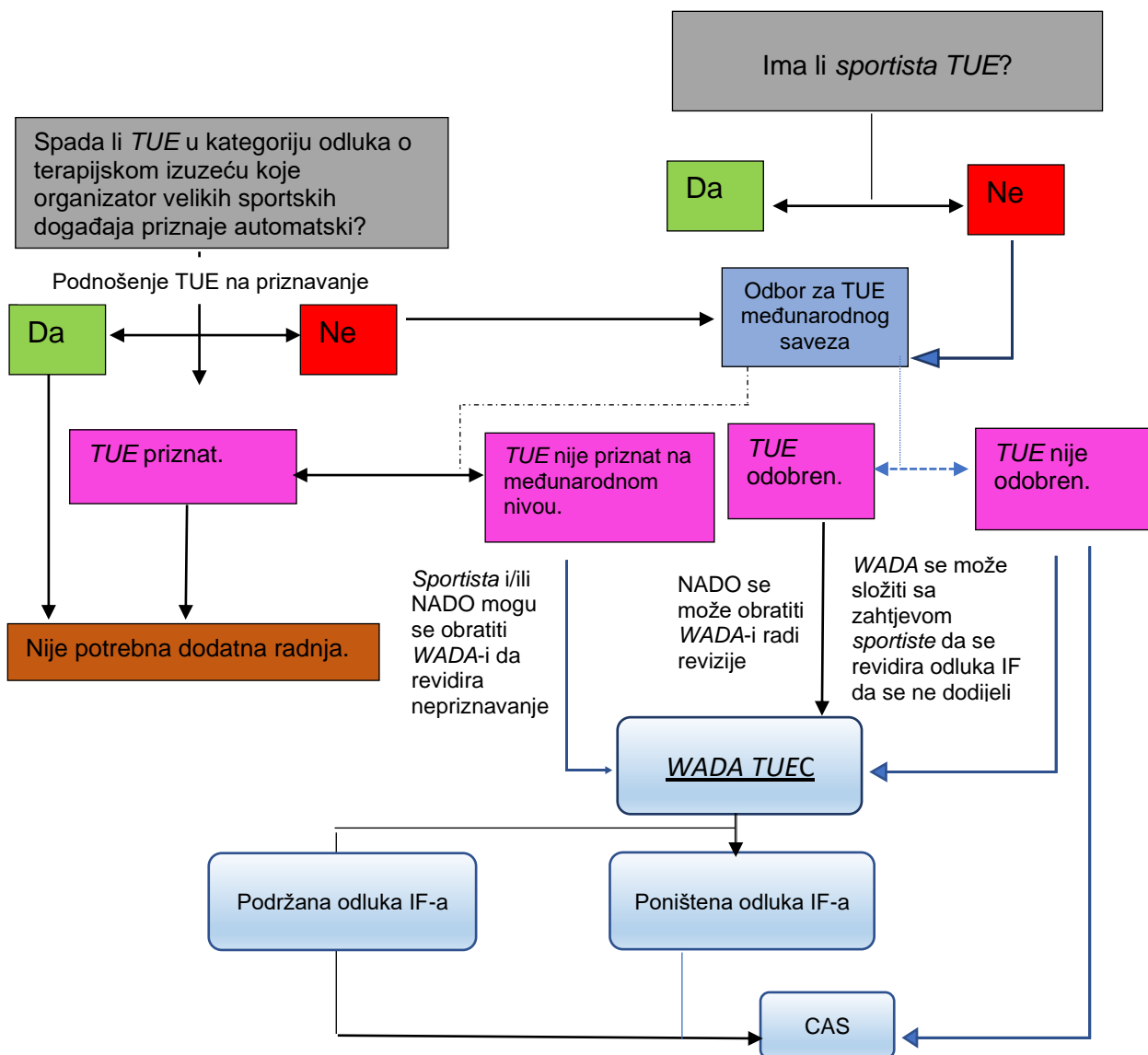
- 9.3** Sa zahtjevom za *TUE* će se postupati u skladu s principima striktno medicinske povjerljivosti. Članovi svih relevantnih *TUEC*-a, svi nezavisni stručnjaci koji su bili konsultirani i relevantno osoblje *antidoping organizacije* će provoditi sve svoje aktivnosti vezane za postupak u strogoj povjerljivosti i potpisati će odgovarajuće ugovore o povjerljivosti. Tačnije, sljedeće informacije će držati povjerljivim:
- a) svu zdravstvenu dokumentaciju i podatke koje pošalje *sportista* i lekar/ljekari uključen/i u zdravstvenu njegu *sportiste*; i
  - b) sve detalje zahtjeva, uključujući ime lekara uključenog/uključenih u postupak.
- 9.4** Ako *sportista* želi opozvati pravo *TUEC*-a za traženje bilo koje medicinske dokumentacije u njegovo ime, *sportista* će o tome obavijestiti svog lekara pisanim putem; pod uslovom da će se, kao rezultat takvog osporavanja, prijava *sportiste* za *TUE* ili priznavanje postojećeg *TUE* smatrati povučenom bez odobrenja/priznavanja.
- 9.5** *Antidoping organizacije* će koristiti samo one podatke dobivene od *sportiste* koji su vezani za prijavu za *TUE* kako bi procijenile istu i u istragama i postupcima u kontekstu potencijalnog kršenja *antidoping pravila*.

DODATAK 1: GRAFIKON ČLANA 4.4 KODEKSA

1. Postupak za TUE ako sportista nije sportista međunarodnog nivoa, kada se ukaže potreba za TUE

2. Postupak terapijskog izuzeća ako se *sportista* takmiči na međunarodnom nivou (te, prema tome, podliježe propisima za TUE međunarodnog saveza) kada se ukaže potreba za TUE

3. Sportista se pojavljuje na sportskom događaju za koji organizator velikog sportskog događaja (ili MEO) ima svoje zahtjeve za TUE

